

Läget på de globala energimarknaderna

Vecka 19, 2024

2024-05-08

Sammanfattning

De senaste veckorna har den geopolitiska oron på energimarknaderna avtagit något och det har överlag varit relativt små prISRörelser.

Oljepriset har sedan det förra marknadsbrevets publicering sjunkit till en nivå på USD83 per fat efter att först ha stigit något till strax under USD90 per fat under den sista veckan i april. Den relativt stora prisnedgången beror delvis på svaga efterfrågesignaler från bland annat den amerikanska ekonomin men också på förhoppningar hopp om vapenvila mellan Israel och Hamas bidragit till att minska den geopolitiska riskpremien i marknaden.

TTF M+1 stängde den 6 maj på EUR31,8 per MWh. De europeiska marknadsfundamenten är goda med höga gaslagernivåer och stabil tillförsel. Injiceringssäsongen är i gång och de europeiska naturgaslagren fylls på inför nästa uppvärmningssäsong. Fyllnadsgraden i de europeiska naturgaslagren var den 4 maj 63 procent.

Utvecklingen på kolmarknaden har varit odramatisk med låg efterfrågan som resulterat i export av kol från ARA-hamnarna till medelhavsregionen. Priset på utsläppsrätter har fortsatt att följa priset på naturgas.

Innehåll

Sammanfattning	1
Olja	2
Naturgas	4
Kol och EU ETS	6

Priser vid stängning den 6/5

Olja	ICE Brent, front month
	83,33 USD/fat ↓*
Naturgas	ICE TTF, month ahead
	31,8 EUR/MWh ↑*
Kol	ICE API2, front month
	111,45 USD/ton ↓*
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract
	73,20 EUR/ton ↑*

* Pilen indikerar prISRörelse sedan förra marknadsbrevet.

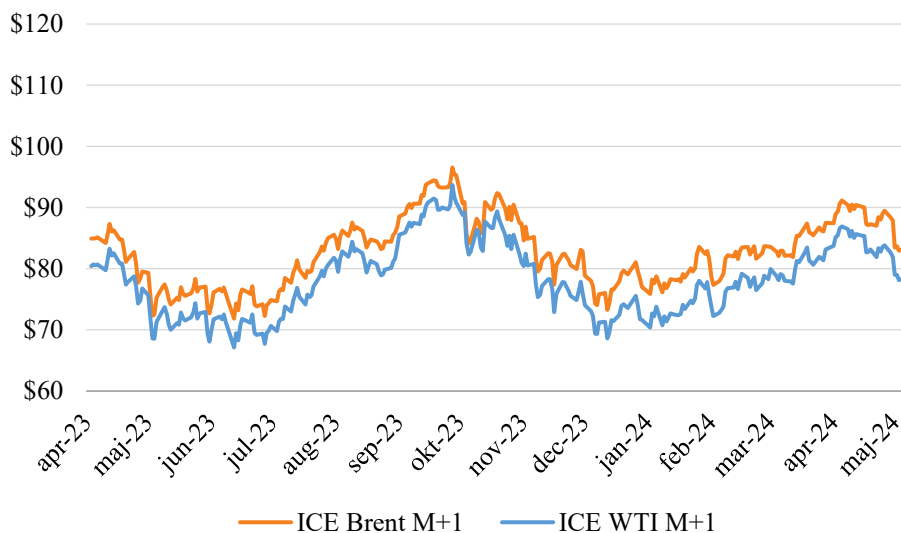
<http://www.energimyndigheten.se/globalaenergimarknader>

*För Energimyndighetens löpande bedömning av det svenska energiförsörjningsläget till följd av kriget i Ukraina, se myndighetens [lägesbilder](#).

Olja

Under inledningen av den senaste tvåveckorsperioden steg oljepriset för att den 26 april återigen nå en nivå på strax under USD90 per fat, påverkat av blandade makroekonomiska signaler och en fortsatt osäkerhet kring utvecklingen av oroligheterna i Mellanöstern. Övervägande negativa ekonomiska signaler i kombination med förnyade hopp om förhandlingar om vapenvila mellan Israel och Hamas har därefter bidragit till sjunkande priser. I slutet av förra veckan (3 maj) stängde oljepriset på USD82,96 per fat, vilken är det lägsta stängningspriset på över sju veckor. Under måndagens (6 maj) handel ökade priset marginellt till USD83,33 per fat efter att Saudiarabien meddelat att man höjer försäljningspriset på råolja till kunder i Asien samtidigt som utsikterna för en positiv utgång av samtalen mellan Israel och Hamas försämrats under helgen¹.

Råolja priser USD per fat

Källa: Intercontinental Exchange.

Sedan förra marknadsbrevets publicering har förnyade förhoppningar om en potentiell vapenvila mellan Israel och Hamas bidragit till en minskning av den geopolitiska riskpremie på oljemarknaden som konflikten medfört. Representanter från båda sidor har sedan förra veckan fört samtal om villkor för en potentiell vapenvila men däremot har ingen överenskommelse ännu nåtts. Förhandlingarna fortsätter samtidigt som Israel inleder en ny offensiv mot Rafah i Gaza.

I och med att marknadens oro kopplad till konflikten mellan Israel och Hamas minskat något under den senaste tvåveckorsperioden har också samtidigt mer utrymme getts åt negativa ekonomiska signaler och indikationer om svag oljeefterfrågan att påverka oljepriset i nedåtgående riktning. Bland annat meddelade den amerikanska centralbanken i förra veckan att man håller räntenivån oförändrad samtidigt som man flaggade för att

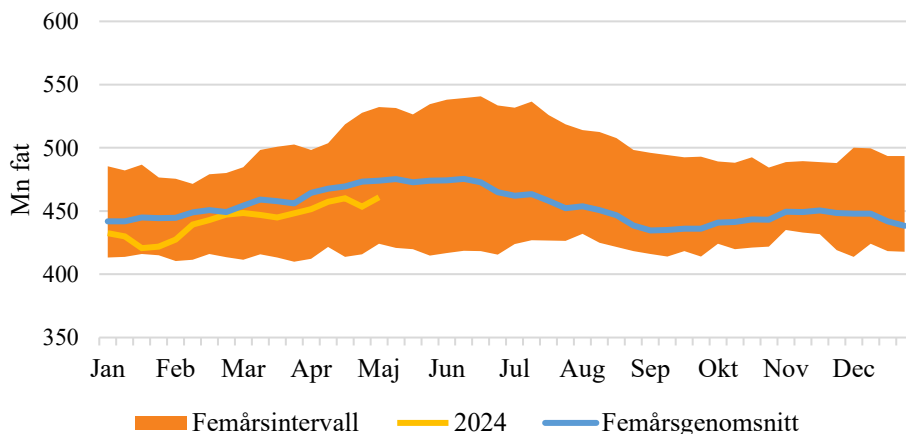
¹ [Oil climbs as Gaza tensions rise, Saudi Arabia hikes prices | Reuters](#)

inflationen sjunker långsammare än väntat². En längre period med högre ränteläge bidrar i sin tur till en oro på marknaden för svagare ekonomisk tillväxt och lägre oljeefterfrågan som följd. I slutet av april rapporterade också USAs Energy Information Administration en oväntat stor ökning av de kommersiella råoljaelagren. Detta bidrog till att tynga oljepriset då ökningarna i lagren kan ses som en indikation på att utbudet på olja är mer än tillräckligt relativt efterfrågan.

23 april godkände den amerikanska senaten ett paket som bland annat innehåller åtgärder för att bredda landets existerande oljesanktioner mot Iran till att inkludera utländska hamnar, fartyg och raffinaderier som medvetet processar eller skeppar iransk olja som bryter mot amerikanska sanktioner³. Åtgärderna riktar också in sig på att begränsa kinesiska finansiella institutioners möjligheter att handla iransk olja och oljeprodukter.

Ukraina har sedan det förra marknadsbrevets publicering fortsatt att attackera ryska oljeraffinaderier. Bland annat attackerades den 1 maj en större anläggning i Ryazan utanför Moskva vilken nyligen återhämtat sig från en tidigare attack i mars i år. I slutet av april attackerades också två anläggningar i Krasnodar i södra Ryssland. De ukrainska attackerna mot rysk olje- och gasinfrastruktur har nu pågått i flera månader och anläggningar så långt som 100 mil från den ukrainska gränsen har attackerats. Det råder dock alltför oklarheter rörande exakt hur stora skadorna har varit, hur lång tid det tar för Ryssland att återställa eventuella bortfall i produktionskapacitet, samt hur det påverkar Rysslands export av oljeprodukter.

Amerikanska råoljaelager exklusive strategiska beredskapslager

Källa: EIA.

Under den andra halvan av april sjönk nivåerna i de amerikanska råoljaelagren för att sedan se en tydlig ökning igen. Lagernivåerna ligger fortsatt en bit under femårsgenomsnittet.

² [Fed leaves rates unchanged, flags 'lack of further progress' on inflation | Reuters](#)

³ [Newly passed US law on Iran sanctions may have limited impact in near term: experts | S&P Global Commodity Insights \(spglobal.com\)](#)

Naturgas

Priset på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden har gått upp sedan förra marknadsbrevets publicering. TTF M+1 stängde den 6 maj på EUR31,8 per MWh, att jämföra med EUR29,31 per MWh den 22 april. Priserna har under den senaste tvåveckorsperioden i stort sett rört sig sidledes, med ett genomsnittligt pris på EUR29,50 per MWh. Priserna steg under måndagen den 6 maj till högsta prisnivå på två veckor till följd av lägre norska flöden och större konkurrens från Asien om LNG. De goda europeiska marknadsfundamenten med höga gaslagernivåer och stabil tillförsel kvarstår dock.

Naturgaspriser EUR per MWh

Källa: Montel.

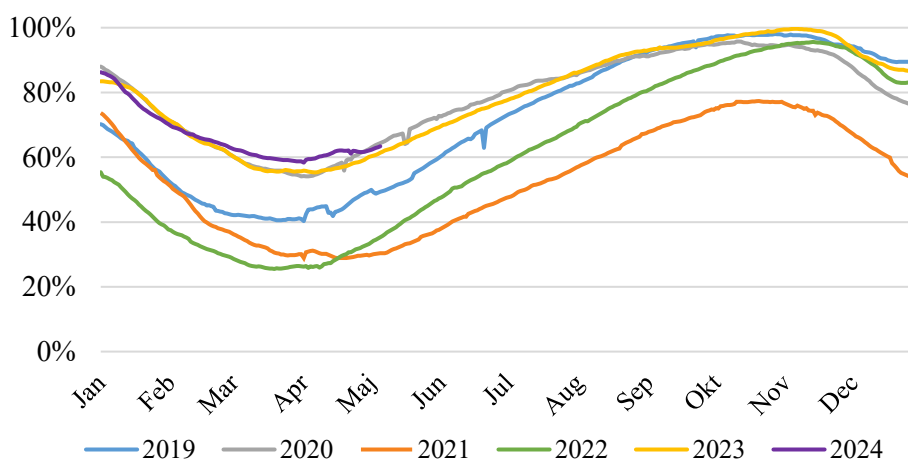
Den norska LNG-anläggningen Hammerfest stängdes tillfälligt ner i slutet av april efter en gasläcka men är nu åter i drift. Hammerfest har en kapacitet på 6,5 miljarder kubikmeter gas per år och utgör 5 procent och den norska gasexporten.

Det asiatiska spot- och forwardbenchmarkpriset JKM har i stort sett också rört sig sidledes sedan förra marknadsbrevets publicering. JKM stängde den 3 maj på EUR33,22 per MWh, att jämföra med EUR33,67 per MWh den 19 april. JKM handlas fortsatt över motsvarande kontrakt vid TTF. Prisskillnaden mellan kurvorna har under den senaste tvåveckorsperioden ökat och det har därmed varit något mer lönsamt att transportera amerikansk LNG till Asien i stället för till Europa. De globala LNG-priserna påverkas fortsatt av en oro för utvecklingen i Mellanöstern och att konflikten ska påverka utbudet från Qatar.

Vid den amerikanska gashubben Henry Hub har priserna gått upp under den senaste tvåveckorsperioden. Den 3 maj stängde frontmånadspriset (M+1) på EUR6,79 per MWh.

Fyllnadsgraden i de europeiska naturgaslagren låg den 4 maj på 63 procent. Injicerings säsongen är i gång och de europeiska naturgaslagren fylls nu på inför nästa uppvärmningssäsong. Som marknadsbrevet tidigare rapporterat avslutades uppvärmningssäsongen 2023/24 med rekordfulla lager.

Fyllnadsgrad gaslager EU totalt

Källa: GSE minus strategiska reserver.

Ryska statsägda Gazprom gjorde 2023 sin första förlust på över 20 år. Detta efter att gasförsäljningen till Europa, som varit företagets största inkomstkälla, minskat kraftigt sedan Ryssland invaderade Ukraina. Förlusten motsvarande 6,9 miljarder dollar 2023 enligt Financial Times.

EU:s import av rysk rörledd gas har minskat från över 40 procent 2021 till cirka 8 procent 2023. De ryska rörledda gasflödena till Europa går idag via Ukraina. Transitavtalet mellan Ryssland och Ukraina löper dock ut i slutet av 2024. Därtill nås Europa även av gas via rörledningen TurkStream. Det är i synnerhet Österrike och Slovakien som importerar rysk gas via Ukraina medan framförallt Ungern, samt ett antal europeiska länder som inte är med i EU, importerar gas via TurkStream. Det är oklart vad som händer efter att transitavtalet mellan Ryssland och Ukraina löpt ut. EU-kommissionen har meddelat att man inte har något intresse av att se en förlängning av avtalet. Inte heller Ukraina har, enligt Ukrainas energiminister, några planer på att förnya eller ersätta transitavtalet när det löper ut.

Ryssland har i stället för att exportera gas till Europa ökat sin export av naturgas till Kina. Det finns idag en rörledning, Power of Siberia, genom vilken Ryssland exporterar gas till Kina, dock ej lika stora volymer som tidigare exporterats till Europa. Ryssland har också planer på att bygga ytterligare en rörledning, Power of Siberia 2, och därmed sammanlänka landets östra och västra gasnät vilket skulle möjliggöra att transport av gas till Kina från de fält i väst som tidigare försetts Europa med gas.

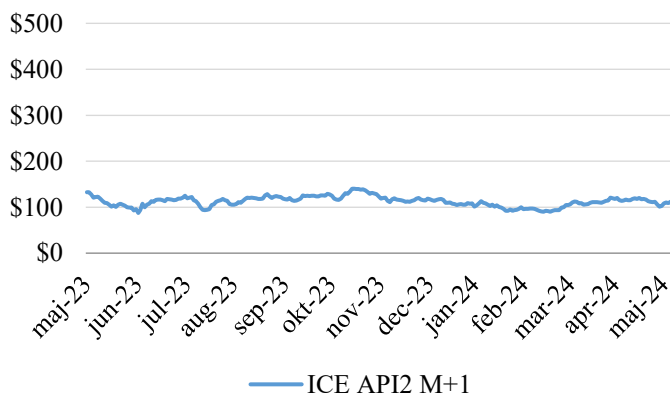
Kol och EU ETS

Kol

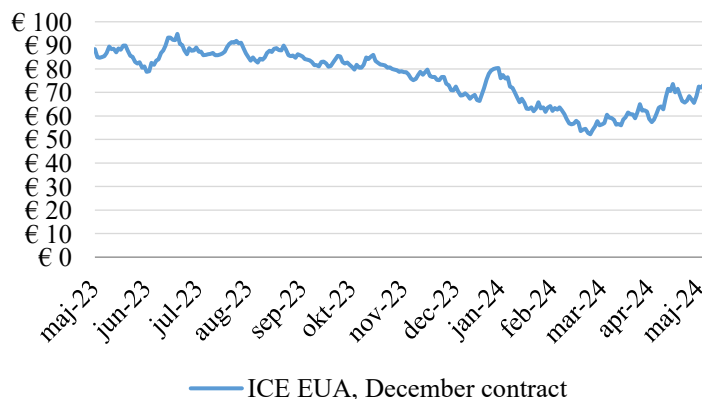
Under veckorna som gått sedan förra marknadsbrevet har utvecklingen på den europeiska kolmarknaden varit relativt odramatisk. Låg efterfrågan på kol i norra och västra europa har gjort att kol exporterats till medelhavsregionen, vilket bidragit till sjunkande lager i hamnarna i Amsterdam, Rotterdam & Antwerpen. Enligt statistik från branschorganisationen Euracoal minskade⁴ produktionen av stenkol i Europa med 9 procent under 2023 jämfört med föregående år, och produktion av brunkol minskade med hela 24 procent.

Den 6 maj var det europeiska referenspriset på kol USD111,45 ton.

Kolpris USD per ton

Utsläppsrättspris EUR per ton

Källa: Montel.

EU ETS

Priset på utsläppsrätter inom EUs utsläppshandelssystem (ETS) har fortsatt stiga sedan senaste marknadsbrevet och är nu återigen uppe över EUR70/ton CO₂. Utsläppsrättspriset har i hög grad samvarierat med priset för naturgas, även om det inte finns någon tydlig förklaring i fundamentala marknadsfaktorer till att de två priserna följt varandra så starkt under senare tid.

Den 6 maj var priset på utsläppsrätter EUR73,20/ton CO₂.

⁴ <https://carbon-pulse.com/283908/>